



**Investește în oameni !**

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Axa prioritară 2: **Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii**

domeniul major de intervenție 2.2.: **Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii**

**Cod Contract: POSDRU/188/2.2/S/155742**

# GHIDUL ELEVULUI

## NIVELUL al III - lea



## CUPRINS

**ARGUMENT**  
**COMPETENȚE CHEIE**  
**OBIECTIVE CADRU**  
**OBIECTIVE DE REFERINȚĂ**  
**CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII**

### **UNITATEA 1** ***CINE ARE CARTE ARE PARTE***

**1.1.Povestea cărții**  
**1.2.Cuprinsul unei cărți**  
**1.3.Cuvântul – piesa cheie a cărții**  
**Recapitulare**  
**Evaluare**

### **UNITATEA 2** ***SPUNE-MI CU CINE TE ÎMPRIETENEȘTI CA SĂ-ȚI SPUN CINE EȘTI!***

**2.1.Textul – prezentare, amplasare în pagină, alineat**  
**2.2.Formularea în scris a răspunsurilor la întrebări referitoare la conținutul unui text citit**  
**2.3.Scrierea funcțională – felicitarea**  
**2.4.Substantivul (felul, numărul, genul)**  
**Recapitulare**  
**Evaluare**

### **UNITATEA 3** ***NU LĂSA PE MÂINE CE POȚI FACE ASTĂZI!***

**3.1.Textul narativ: personaje, delimitarea în fragmente**  
**3.2.Propoziția. Intonarea propozițiilor. Semne de punctuație.**  
**3.3.Adjectivul.**  
**3.4.Acordul adjectivului cu substantivul**  
**3.5.Grupurile de sunete: ea, ia, oa, ua, ie**  
**Recapitulare**  
**Evaluare**



## **UNITATEA 4**

### ***CE POT FACE DOUĂ MÂINI DIBACE***

- 4.1. Textul în versuri**
- 4.2. Scrierea după imaginație**
- 4.3. Pronumele personal**
- 4.4. Pronumele personal de politețe**
- 4.5. Verbul. Numărul verbului**

**Recapitulare**

**Evaluare**

## **UNITATEA 5**

### ***UNDE-S DOI PUTEREA CREȘTE***

- 5.1. Textul nonliterar**
- 5.2. Numeralul**
- 5.3. Scrierea cuvintelor:**
- într-o, într-un, dintr-o, dintr-un, printr-o, printr-un.**
- 5.4. Scrierea cuvintelor care conțin î / â**

**Recapitulare**

**Evaluare**



## COMPETENȚE CHEIE

- 1. Aptitudini și competențe lingvistice în limba maternă**
- 2. Aptitudini și competențe de învățare**
- 3. Aptitudini și competențe civice, interpersonale, interculturale și sociale**
- 4. Aptitudini și competențe de exprimare culturală**



## OBIECTIVE CADRU\*

- 1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral**
- 2. Dezvoltarea capacității de exprimare orală**
- 3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris**
- 4. Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă**

## OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:

- 1.1.Să desprindă semnificația globală a unui mesaj ascultat
- 1.2.Să sesizeze corectitudinea logică a unui enunț audiat
- 1.3.Să distingă locul cuvintelor în propoziție, al silabelor în cuvinte și al sunetelor în silabe
- 1.4.Să manifeste atenție la conținutul mesajelor emise de diferiți interlocutori
  
- 2.1.Să pronunțe articulat cuvinte din vocabularul activ în cadrul unor enunțuri proprii
- 2.2.Să formuleze enunțuri logice, potrivite unor situații familiare
- 2.3.Să utilizeze formule de salut și prezentare în situații inspirate din realitate
- 2.4.Să manifeste o atitudine degajată în dialoguri cu diferite persoane
  
- 3.1.Să identifice litere, silabe, grupuri de litere, cuvinte și enunțuri în textul scris cu litere de tipar și de mână
- 3.2.Să citească în ritm propriu și cu voce tare un text scurt
- 3.3.Să desprindă semnificația globală a unui scurt text citit
- 3.2.Să conștientizeze rolul instrumental al cititului
  
- 4.1.Să scrie corect litere, silabe, cuvinte, folosind litere de tipar (\*litere, silabe, cuvinte care conțin y, k, w, q)
- 4.2.Să scrie corect și lizibil scurte propoziții pe teme familiare
- 4.3.Să utilizeze corect punctul, \*semnul întrebării și scrierea cu majusculă
- 4.4.Să conștientizeze utilitatea redactării

\*Programa școlară pentru învățământul A DOUA ȘANSĂ, disciplina Limba și literatura română, publicată în MO, nr. 772 / 2011



## CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

### 1. Formarea capacității de lectură

Cartea – cuprinsul unei cărți

Textul literar

Textul narativ – personajele textului narativ; delimitarea în fragmente a unui text narativ\*; povestirea orală a unui fragment dintr-un text narativ;

Textul în versuri (strofa, versul)

Textul nonliterar (invitația, felicitarea, cartea poștală\*).

### 2. Formarea capacității de comunicare

#### Comunicarea orală

Comunicarea. Elemente de comunicare nonverbală.

#### Formularea mesajului oral

Propoziția – intonarea propozițiilor

Utilizarea cuvintelor noi în enunțuri proprii

Povestirea orală a unui fragment dintr-un text citit sau a unui mesaj audiat

Povestirea unor fapte, întâmplări după un plan de idei, ilustrații sau întrebări

Dialogul – formule de solicitare și permisiune

#### Comunicarea scrisă

##### *Procesul scrierii*

Prezentarea textului. Plasarea datei, a titlului, a numelui autorului unui text;

Respectarea scrierii cu aliniat a dialogului. \*Respectarea scrierii cu aliniat a fragmentelor logice ale unui text narativ;

Formularea în scris a răspunsurilor la întrebări referitoare la conținutul unui text citit;

Povestirea în scris a unui scurt fragment narativ;

Scrierea funcțională (invitația, felicitarea, \*cartea poștală);

Scrierea după imaginație. Redactarea unor scurte texte pe teme familiare (după plan de idei, ilustrații sau întrebări).

##### *Ortografie*

Scrierea cuvintelor care conțin **î** și **â**; scrierea cu **î** în interiorul cuvintelor;

Scrierea cuvintelor ce conțin grupuri de vocale (fără terminologie);

Scrierea cuvintelor: **într-o, într-un, dintr-o, dintr-un, printr-o, printr-un.**

##### *Punctuație*

Semne de punctuație: punctul, semnul întrebării, semnul exclamării, linia de dialog, două puncte înaintea dialogului, (\*două puncte înaintea unei enumerări).



## **Elemente de construcție a comunicării**

### ***Lexic***

Cuvinte cu sens asemănător / cuvinte cu sens opus (actualizări);

Grupurile de sunete: ea, ia, oa, ua, ie (pronunțarea și scrierea corectă a cuvintelor care conțin aceste grupuri de sunete);

\*Despărțirea în silabe a cuvintelor la capăt de rând.

### ***Morfologie***

Cuvântul – parte de vorbire

Substantivul – substantivul comun și substantivul propriu; numărul și \*genul substantivelor;

Adjectivul – acordul adjectivului cu substantivul în număr \*și gen;

Pronumele personal: eu, tu, el, ea, noi, voi, ei, ele; pronumele personal de politețe (recunoaștere și utilizare în comunicare);

Verbul – numărul verbului;

Numeralul – recunoaștere; scrierea și pronunțarea corectă a numeralelor.

## UNITATEA 1

# CINE ARE CARTE ARE PARTE

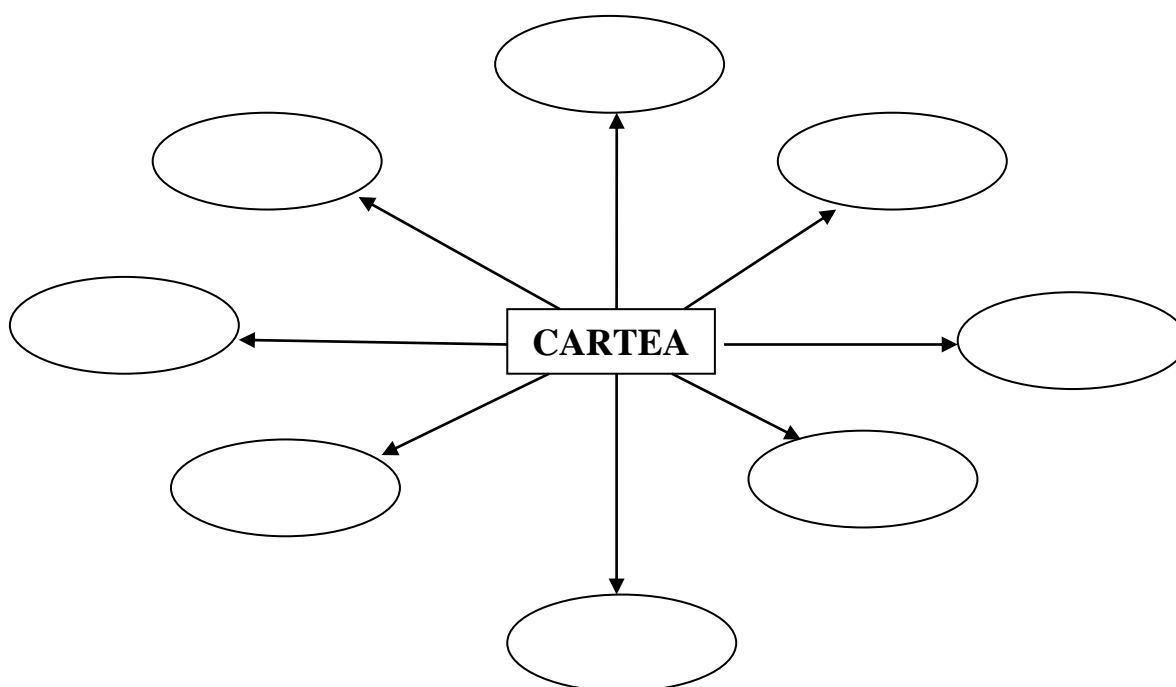


„Cartea e ca mama noastră;  
Ea ne învață ce e bine,  
Tot ce trebuie să facem  
Și să știe orișicine.”

(Virgil Carianopol, *Cartea*)

<http://ro.stockfresh.com/royalty-free-stock-photos/carte+deschis%C4%83>

1. La început de drum, notează în cadrane toate cuvintele / sintagmele ce îți vin în minte atunci când pronunți cuvântul CARTE.





Citește textul cu atenție:

## 1.1. POVESTEA CĂRȚII

*Probabil ai auzit, **hârtia se fabrică din lemn**. Dar cât de lung este drumul copacilor din pădure până la fabrica de hârtie! Și ce impact are aceasta asupra omenirii? Da, altă poveste! La fabrică lemnul este prelucrat, se transformă într-un aluat, care mai apoi turnat în forme conduce la obținerea*



*foilor de hârtie. Abia aici începe povestea cărții. Pentru că foile, ca să devină cărți, trebuie să se întâlnească cu **scriitorul**, căci știe el ce știe și înșiră multe basme fermecate pe foile albe, care vor fi numite **manuscris**. Așa se numește orice carte sau document scris de mână. Cândva demult, toate cărțile erau scrise de mână, deci se numeau manuscrise.*



*Acum, după ce a prins viață basmul fermecat, scriitorul trebuie să se întâlnească cu un **pictor**, pentru a-i da un aspect plăcut cititorului. După aceasta, manuscrisul ajunge la **editură**, unde cartea va fi citită, aranjată și redactată. Editura trimite cartea la **tipografie**. Astfel, pe foile, care cândva erau copaci în pădure, apar poveștile dragi. Cartea va ajunge la librărie, iar de acolo... la bibliotecă sau în casa ta.*

*Lung drum are cartea de parcurs până atinge mâinile noastre! Dar chiar și așa ea nu poate avea un preț în bani, deoarece **cartea este o comoară inestimabilă!***

(după: <https://bvbiblioteca.wordpress.com/2013/09/02/stiti-voi-cum-se-produce-o-carte/>)

1. Formulează propoziții cu ajutorul cuvintelor:

- manuscris

---

- editură

---

- tipografie

---



2. Răspunde următoarelor întrebări, conform informațiilor sugerate de text:

a) Care este drumul copacilor din pădure până ajung foi de hârtie?

---

---

b) Care este *personajul principal* care conduce la transformarea foilor în cărți?

---

---

c) Cine este cel care înfrumusețează cartea?

---

d) Care crezi că e mesajul autorului transmis prin ultimul enunț al textului?

---

---

---

3. Găsește cuvinte cu înțeles asemănător pentru:

**scriitor** - \_\_\_\_\_ **se prelucrează** - \_\_\_\_\_  
**fermecător** - \_\_\_\_\_

4. Notează cuvinte cu înțeles opus pentru:

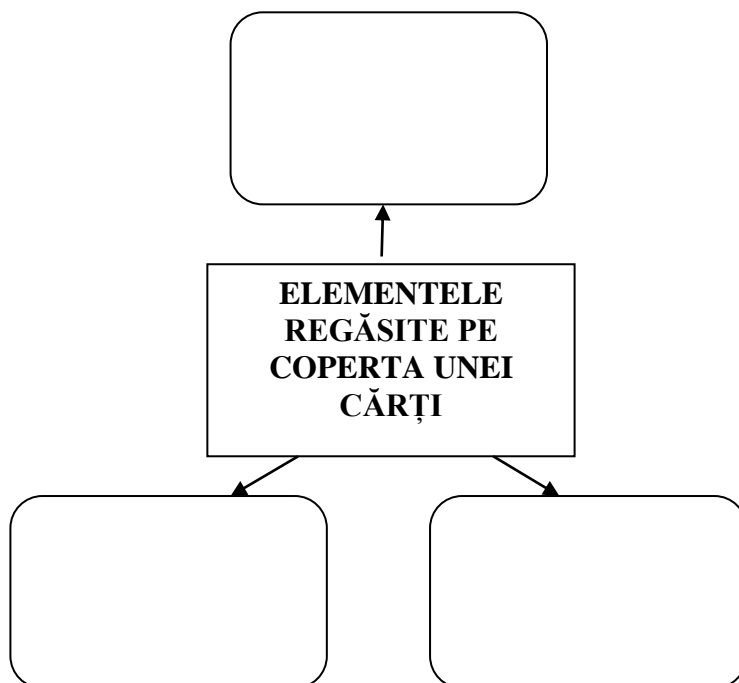
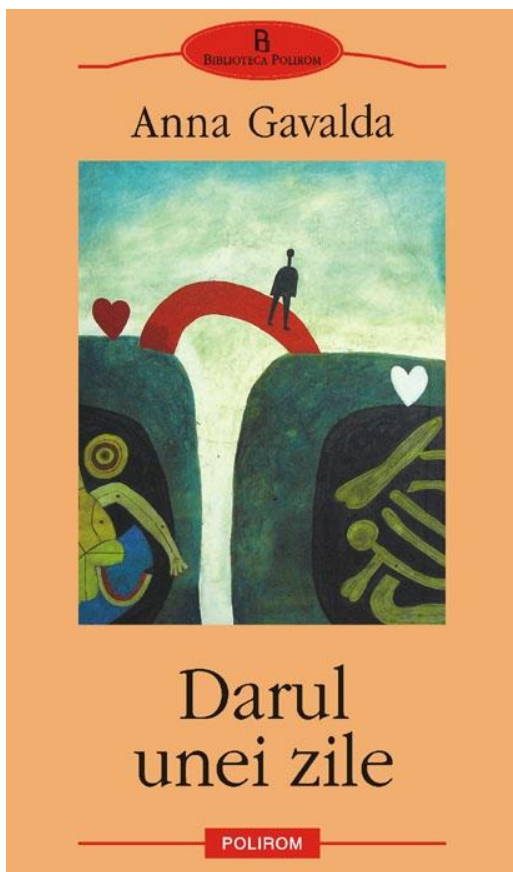
**începe** - \_\_\_\_\_ **lung** - \_\_\_\_\_  
**demult** - \_\_\_\_\_

5. Formați perechi:

Prezintă colegului tău o carte cunoscută. Realizează prezentarea în așa fel încât să îl determini să o caute, să o lectureze.

## 1.2. CUPRINSUL UNEI CĂRȚI

1. Privește cu atenție coperta acestei cărți. Precizează care sunt elementele regăsite pe ea.



**DE REȚINUT:** Pe coperta unei cărți se regăsește întotdeauna **titlul, autorul, editura.**

2. a) Răsfoiește 2-3 cărți.

b) Precizează care element de mai jos nu e cuprins în orice carte:

<b>COPERTA</b> cu: Autor Titlu Editură Anul editării (uneori)	<b>COTORUL</b> (autor, titlu, editură / sigla acesteia)	<b>PAGINA DE CUPRINS</b> (la început sau la final)
<b>POVEȘTI</b>	<b>ISBN</b> (introdus începând cu anul 2004 prin actuala <i>Lege a cărții</i> )	<b>CONȚINUTUL PROPRIUZIS</b>
		<b>NUMELE ILUSTRATORULUI</b> (opțional)

3. Notează **A** în dreptul unei propoziții adevărate și **F** în dreptul uneia false:

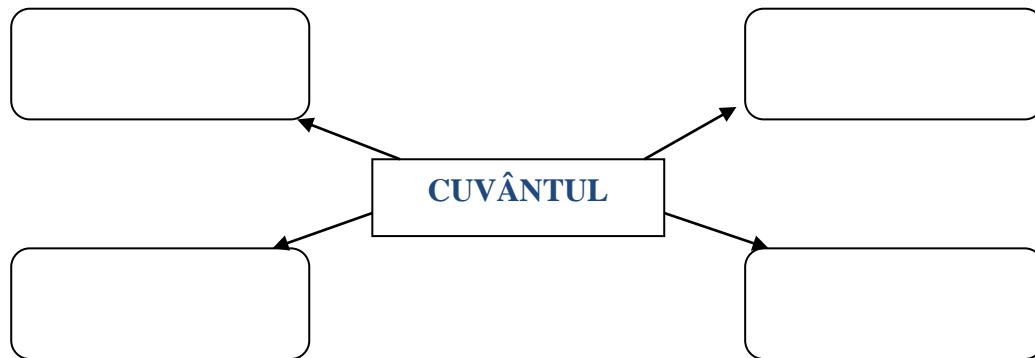
- Pagina de titlu a unei cărți conține obligatoriu titlul, autorul, editura.
- Scopul paginii de cuprins este de a ne sprijini în orientarea în carte.
- Toate cărțile trebuie să cuprindă imagini.
- Locul de unde se pot cumpăra cărți se numește bibliotecă.
- Orice persoană își poate face un card prin care să aibe posibilitatea de a împrumuta cărți de la biblioteca județeană / orășenească / comunală.
- O carte împrumutată trebuie întotdeauna returnată în aceleași condiții în care a fost și primită.



**DE RETINUT:** Pagina de cuprins se află la începutul sau finalul unei cărți. Rolul ei e de a sprijini cititorul în a se orienta în aceasta.

### 1.3. CUVÂNTUL – piesa cheie a cărții

1. Precizează ce înțelegi prin această noțiune:



2. Caută în dicționar sensul / sensuri ale noțiunii  cuvânt  și notează-le.

---

---

---

---

3. Găsește 3 expresii cu ajutorul acestuia și notează sensurile lor:

---

---

---



**DE RETINUT:** Cuvântul este cea mai mică unitate de vorbire formată din sunete ce prezintă un sens.

4. Încercuiește doar cuvintele:

marstpt  
ordine

frumusețe  
dfrenta

carte  
calmitate

impresii  
împreună

jentrave  
joc

școală  
itrecvb



5. Formează cuvinte cu ajutorul literelor din chenar:

l, e, e, v			m, o, i, ț, e, e	
a, v, i, ă, ț			e, j, m, s, a	

6. Formulează câte o propoziție:

- formată din două cuvinte:

\_\_\_\_\_

- formată din trei cuvinte:

\_\_\_\_\_

- formată din patru cuvinte:

\_\_\_\_\_

7. Citește câteva **citate celebre** care implică această noțiune – cuvântul- și extrage mesajul:

A) Cuvintele nu sunt un joc de artificii, ele sunt arme care pot ucide sau înălța.

(**Gabriel Tepelea**)

B) Cuvintele sunt preludiul faptelor. (**Mihail Drumeș**)

C) Cuvintele sunt vocea inimii. (**Confucius**)

(<http://enciclopedie.citatepedia.ro/index.php?c=cuv%E2nt>)

## RECAPITULARE

CITEȘTE TEXTUL:



### Cât trăim tot învățăm

*Am deseori senzația că nu am învățat niciodată mai nimic din ce mi s-a întâmplat prin viață și asta pentru că repet din greșeli și uit că de fapt cel mai important este să tragem învățăminte din ceea ce ni se întâmplă nu doar să suferim sau să ne bucurăm și să trecem mai departe. Alteori însă simt că dacă totuși nu aș fi învățat nimic probabil că nu aș fi supraviețuit.*

*Am învățat că poți pierde foarte mult într-un timp foarte scurt. Că poți pierde tot, oameni, lucruri, bani, idei, toate să-ți fi aparținut și toate să dispară ca un fir de praf purtat de vânt. Și pentru că am învățat asta, că am conștientizat perenitatea asta dureroasă mă uit altfel la un om drag și la o clipă de fericire.*

(<http://bialog.ro/2011/05/cat-traim-tot-invatom/> / <https://pixabay.com/ro/sophie-carte-carte-deschis%C4%83-pagini-697753/>)

1. Precizează:

- titlul textului \_\_\_\_\_;
- din câte alineate este format textul: \_\_\_\_\_;
- mesajul textului \_\_\_\_\_

2. A) Caută în dicționar sensul cuvintelor și notează sensul acestora:

- a supraviețui = \_\_\_\_\_;
- perenitate = \_\_\_\_\_.

B) Formulează propoziții cu acestea:

---

---

3. Dacă ai începe să scrii o carte pornind de la subiectul precizat în textul anterior, care este drumul ce ar trebui să îl parcurgă aceasta?

---

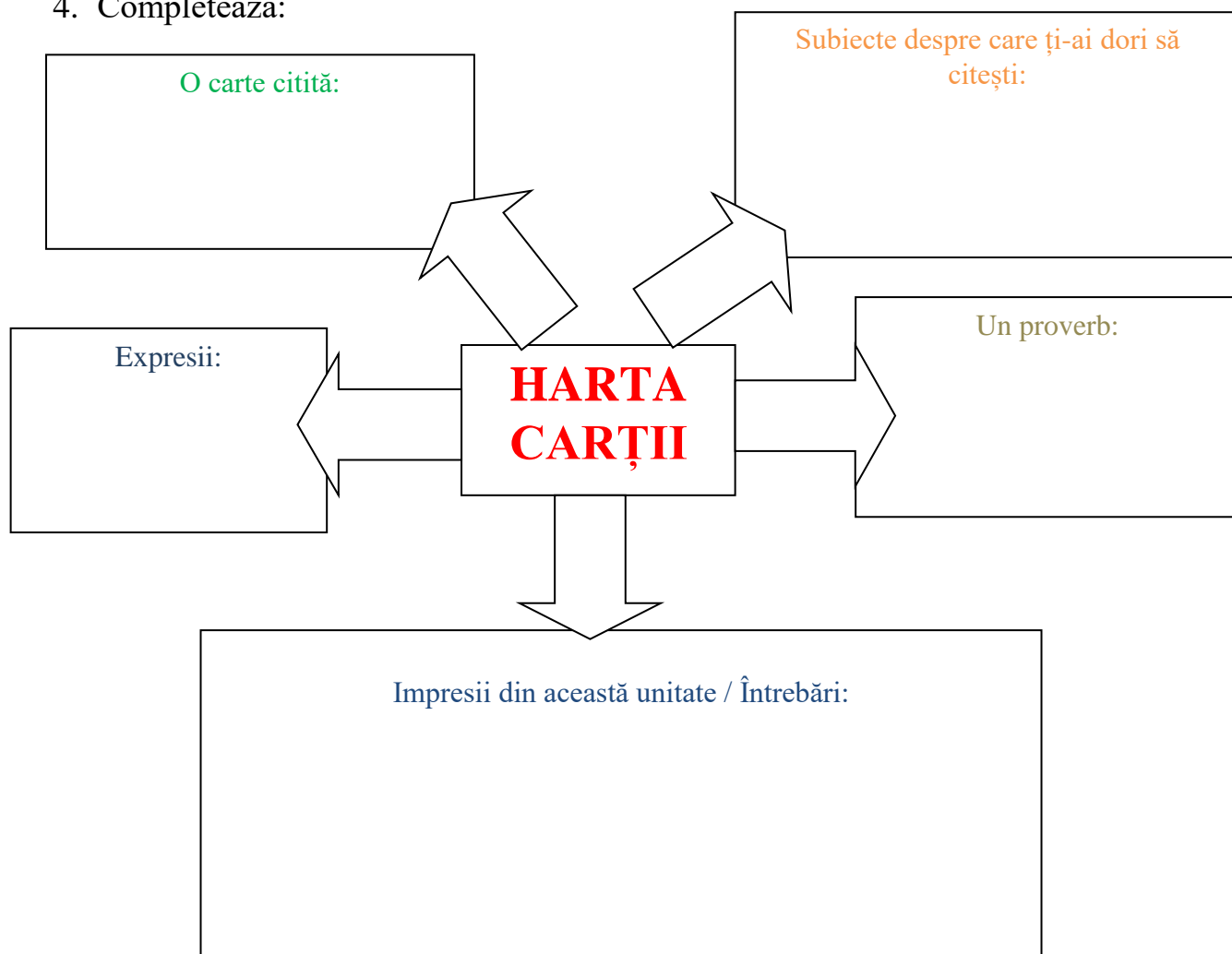
---

---

---

---

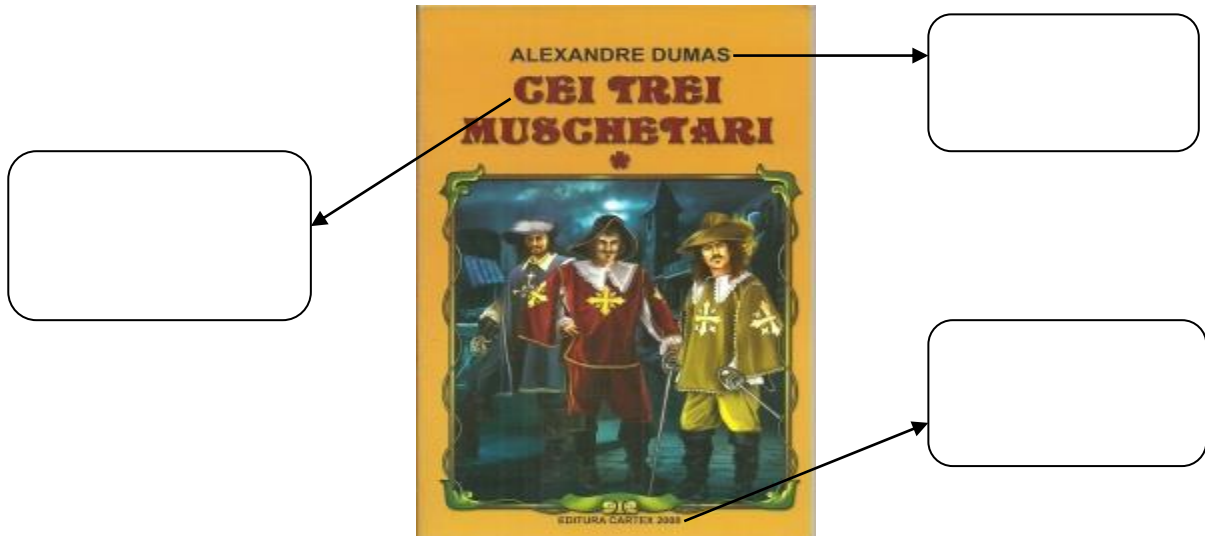
4. Completează:





## PROBĂ DE EVALUARE

1. Completează chenarele cu ceea ce reprezintă fiecare element indicat de pe coperta cărții:



2. Notează **A** în dreptul unei propoziții adevărate și **F** în dreptul uneia false:

- Manuscrisul este cartea scrisă de mână.
- Cartea este redactată și corectată la editură.
- Pictorul este cel care tehnoredactează cartea.
- Autorul dă viață cărții.
- Autorul trimite cartea la tipografie.
- Succesul unei cărți este dat de mesajul pe care îl transmite.


3. Ordonează cuvintele date pentru a obține propoziții:

- cumpăra, locul, de, cărți, librărie, unde, pot, se numește.

\_\_\_\_\_

- bibliotecă, persoană, poate, orice, împrumuta, de la, cărți.

\_\_\_\_\_

- carte, are, parte, are, cine!

\_\_\_\_\_

4. Ce înțelegi prin cuvintele spuse de Mihail Drumeș:

*Cuvintele sunt preludiul faptelor ?*

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_